

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝ. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	6487
Παραρτηματικό Κατάθεσης	4/6/15

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΩΣΤΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ – ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΑΘΗΝΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ:

ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΜΑ : Ταλαιπωρία πολιτών λόγω ασάφειας στο φόρο κληρονομιάς για συνάψαντες σύμφωνο συμβίωσης με τον Ν. 4356/2015

Τον τελευταίο καιρό διαπιστώνεται μεγάλη ταλαιπωρία των πολιτών που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με το νέο νόμο 4356/2015. Πιο συγκεκριμένα, η κυβέρνηση έχει παραλείψει να επικαιροποιήσει τον Κώδικα περί φορολογίας κληρονομιών, ώστε να συμπεριλαμβάνει και αυτή την κατηγορία πολιτών, όπως συμβαίνει με τους άλλους συγγενείς των θανόντων. Ειδικότερα, ο Κώδικας Φορολογίας Κληρονομιών προβλέπει φοροαπαλλαγή και συγκεκριμένη κλίμακα φορολογίας μονάχα στους συνάψαντες σύμφωνο συμβίωσης με τον παλιό νόμο 3719/2008 που εξακολουθεί να ισχύει, αλλά όχι με τον νέο νόμο 4356/2015. Παρά το πνεύμα του Ν. 4356/2015 που ρητώς εξομοιώνει κατ' αρχήν τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης με τους συζύγους και ως προς τα κληρονομικά δικαιώματα, οι κατά τόπους φορολογικές επιβάλλουν φόρους έως και 40% επί της κληρονομιάς με αφορολόγητο μόλις 6.000€ στα μέρη των νέων συμφώνων συμβίωσης, σαν να επρόκειτο για πρόσωπα μη συγγενικό με τον θανόντα, ενώ για τους συζύγους προβλέπονται φοροαπαλλαγές που φτάνουν από 150.000€ έως και 400.000€ και κλίμακα φόρου κατ' ανώτατον 10%.

Ωστόσο, από την αιτιολογική έκθεση του Ν. 4356/2015, δυνάμει της οποίας νομοθετήθηκε το νέο Σύμφωνο Συμβίωσης, προκύπτει ρητώς η βούληση του νομοθέτη ώστε τα μέρη του νέου Συμφώνου Συμβίωσης καταρχήν να εξομοιώνονται με τους συζύγους έναντι των αρχών (φορολογικών, κοινωνικοασφαλιστικών κλπ.). Αυτό είναι ιδιαιτέρως σημαντικό γιατί υπάρχουν ομάδες πολιτών που επέλεξαν το νέο Σύμφωνο Συμβίωσης με κριτήριο πως εν πολλοίς τα δικαιώματά τους είναι ίδια με εκείνα των συζύγων, αλλά ταυτόχρονα τους δίνεται ένα μεγαλύτερο περιθώριο ώστε να ρυθμίσουν εκουσίως τις λοιπές μεταξύ τους σχέσεις. Ταυτόχρονα, υπάρχουν και ομάδες πολιτών (ομόφυλα ζευγάρια) που δεν έχουν σήμερα τη δυνατότητα να περιβάλλουν τη σχέση τους με άλλη νομική μορφή πέραν του Ν. 4356/2015.

Άλλωστε, και ο ίδιος ο Ν. 4356/2015:

(α) στο άρθρο 8 ρητώς αναφέρει: «Ως προς το κληρονομικό δικαίωμα των μερών του συμφώνου εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα που αφορούν τους συζύγους.»

(β) στο άρθρο 12 αναφέρει: «Άλλες διατάξεις νόμων που αφορούν αξιώσεις των συζύγων μεταξύ τους, καθώς και αξιώσεις, παροχές και προνόμια έναντι τρίτων ή έναντι του Δημοσίου εφαρμόζονται αναλόγως και στα μέρη του συμφώνου, εφόσον δεν υπάρχει διαφορετική ειδική ρύθμιση στον παρόντα ή άλλο νόμο. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μπορεί να προσαρμόζονται, όπου αυτό απαιτείται, οι κείμενες διατάξεις του εργατικού δικαίου και του δικαίου κοινωνικής ασφάλισης, στις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου.»

Ωστόσο, στον Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών (Ν. 2961/2001), άρθρο 29 εδ. α' και β' υπάρχει μόνον η εξής αναφορά: «Οι δικαιούχοι της κτήσης, ανάλογα με τη συγγενική τους σχέση προς τον κληρονομούμενο, κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες Α', Β' και Γ'. Στην Α' κατηγορία υπάγονται: α) ο σύζυγος του κληρονομούμενου, β) το πρόσωπο το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με τον κληρονομούμενο κατά τις διατάξεις του ν. 3719/2008 και το οποίο λύθηκε με το θάνατο αυτού, εφόσον η συμβίωση είχε διάρκεια τουλάχιστον δύο ετών...»

Εκ των ανωτέρω, προκύπτει πως δεν υπάρχει σήμερα ρητώς αποτυπωμένη σε νόμο η εξομοίωση μεταξύ συζύγων και συμβίων κατά τον Ν. 4356/2015, ως προς τον φοροκληρονομιάς. Διότι ο Κώδικας Φορολογίας Κληρονομιών αναφέρεται μόνον σε όσους έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με βάση τον παλαιό και επίσης ισχύοντα νόμο 3719/2008, αλλά και σε αυτήν την περίπτωση ακόμη, απαιτεί διάστημα συμβίωσης δύο ετών, ενώ βεβαίως για τους συζύγους δεν υπάρχει τέτοια προϋπόθεση.

Σας γνωρίζουμε επίσης, πως τέτοιες περιπτώσεις έχουν ήδη απασχολήσει τη φορολογική διοίκηση, όπως προκύπτει από την απόφαση 1369/4-7-2017 της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ΑΑΔΕ (Υποδιεύθυνση Επανεξέτασης και Νομικής Υποστήριξης, Τμήμα Α7-Επανεξέτασης Θεσσαλονίκης), που είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο και σας την επισυνάπτουμε. Η Διοίκηση αποφάσισε πως πράγματι, ο σύντροφος της θανούσας, έπρεπε να υπαχθεί στους συντελεστές φόρου κληρονομιάς που αφορούν τους συζύγους. Αυτό, όμως, έγινε κατόπιν μεγάλης ταλαιπωρίας του πολίτη.

Επομένως, για λόγους ασφάλειας δικαίου, ώστε να μην ταλαιπωρούνται οι πολίτες στις κατά τόπους εφορίες και τα δικαστήρια με το αντίστοιχο κόστος και για το κράτος, είναι αναγκαίο να συμπληρωθεί το άρθρο 29 του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών (λπ. ώστε να αναφέρει στα εδάφια α' και β': «Οι δικαιούχοι της κτήσης, ανάλογα με τη συγγενική τους σχέση προς τον κληρονομούμενο, κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες Α', Β' και Γ'. Στην Α' κατηγορία υπάγονται: α) ο σύζυγος του κληρονομούμενου ή το πρόσωπο το οποίο είχε συνάψει σύμφωνο συμβίωσης με τον κληρονομούμενο κατά τις διατάξεις του Ν. 4356/2015

όπως ισχύει και το οποίο λύθηκε με το θάνατο αυτού». Το ίδιο πρέπει να συμβεί και στις λοιπές διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Κληρονομιών που αναφέρονται στους συζύγους.

ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ ΕΡΩΤΑΤΑΙ Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ:

Ποιες νομοθετικές και άλλες πρωτοβουλίες προτίθεστε να αναλάβετε ώστε οι πολίτες που έχουν συνάψει Σύμφωνο Συμβίωσης βάσει του Ν. 4356/2015, να εξομοιωθούν ως προς το φόρο κληρονομίας με τους συζύγους;

4 Ιουνίου 2018

Ο Ερωτών Βουλευτής

Κωστής Χατζηδάκης